

ایران

- **صاحب امتیاز:** خبرگزاری جمهوری اسلامی
- **مدیر مسئول:** محمد حسن روزی طلب
- **سردبیر:** حسام الدین برومند
- **معاون فنی:** محمدملاعلی اکبری
- **دبیران:** مصطفی عبوضی (سیاسی)
- مهدی مهرپور (اقتصادی)
- مصطفی وثوق کیا (فرهنگی)

- **آزاده سهرابی** (اجتماعی) • بنفشه غلامی (جهان)
- **لیدا فخری** (اندیشه) • **محمدرضا عزیز** (گزارش)
- **زهرا کشوری** (زیست‌بوم) • **سعید زاهدیان** (ورزشی)
- **مهدی کلهرزاد** (اجرايي)
- **حجت حکیمی** (صفحه‌آرایی)
- **محسن جانی پور** (ویراستاری) • **ابوالفضل نسایی** (عکس)

- **تلفن:** ۸۸۷۶۱۷۲۰ • **نمابر:** ۸۸۷۶۱۵۴ • **ارتباط مردمی:** ۸۸۷۶۹۰۷۵
- **پیامک:** ۳۰۰۴۵۱۳۳ • **روابط عمومی:** **نشانی:** تهران خیابان خرمشهر، شماره ۲۰۸
- **صندوق پستی:** ۵۳۸۸-۵۳۸۸ • **امور مشترکین:** ۸۸۷۴۸۸۰
- **چاپ:** چاپخانه‌های همشهری، شرکت چاپ جام‌جم
- **سازمان آگهی‌های روزنامه ایران:** دارنده گواهینامه ایزو ۹۰۰۱ از شرکت NISCERT
- **پذیرش سازمان آگهی‌ها:** ۱۸۷۷ (۰۲۱)
- **انتشارات مؤسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران:** ۸۸۵۴۸۸۹۲-۵

حساب‌عباس اما از حساب عالم و آدم جداست. عباس، دست‌پرونده منحصر به فرد خداست. عباس کسی است که پای اهل زمین را به آسمان می‌بازد. عباس کسی است که دست خاک را به افلاک می‌رساند.

سقای آب و ادب - سید مهدی شجاعی

امام حسین (ع):
 ای مردم! خداوند پندگاران را آفرید تا او را بشناسند. آن‌گاه که او را شناختند، پرستش کنند و آن‌گاه که او را پرستیدند، از پرستش غیروابی نیاز شوند.

بحارالانوار، ج ۵

نگاره

مسیر ظهور

رضا بدرالسماء / نقاش و نگارگر

فضای مجازی

خدمت مناسک عاشورایی به زبان فارسی از نگاه یک جامعه‌شناس، گنجینه‌های ۲۰ساله خانواده‌گی که در جامعه، مناسک حسینی را تداوم بخشیدند و حضور بازیکن تیم استقلال در عزاداری مردم محلات تهرانی را در فضای مجازی امروز بخوانید.

خدمت مناسک عاشورایی به زبان فارسی

میثم مهدیار، جامعه‌شناس در توییت‌ش درباره خدمات متقابل فرهنگ عاشورایی و زبان فارسی نوشت: «تاکنون کدام مجلس روضه و عزای حسینی در گوشه گوشه این خاک، از بازار تهران تا دورترین روستاها را دیده‌اید که در آن حداقل چند بیت «شعر فارسی» نخوانند؟! بماند که مجالس عزای حرفه‌ای از ابتدا تا انتها از زمین تا آسمان به هم رسیده‌اند. این متفاوت‌ترین مجلس عزای فارسی است که در هر گوشه گوشه ایران برگزار می‌شود. فقط و فقط به خاطر خدمتی که مناسک عاشورایی به تداوم و بازتولید زبان و ادبیات فارسی در چند سده گذشته کرده‌اند. «ایران شهری»‌ها و علاقه‌مندان به «ایران فرهنگی» احترام و حرمت این ایام را نگه دارند.»

دو قرن سوگواری، جریان یافتن گنجینه‌های خانوادگی در جامعه

مجید ملامحمدی، نویسنده درباره اقامه عزای حسینی به‌عنوان میراث خانوادگی نوشت: «پدرم استاد محمد محمدی اشتیهادی درگذشتند. جد چهارم حاجی ابوطالب پسر کربلایی حاجی از نوادگان حاج ملامحمد اشتیهادی (عالمی بنام در عهد صفویه) به همراه برادرش حاج عبدالجبار، به زیارت امام حسین (ع) می‌روند و با خود نذر و عهد می‌کنند تکیه‌ای در محله غازیان (قاضیان) اشتیهاد بنا کنند. حاج ابوطالب و برادرش هر کدام وقف‌نامه‌ای جداگانه در سال ۱۲۴۴ قمری (در عهد محمدشاه قاجار) برای شبیه‌خوانی و روضه‌خوانی در نزد جد مادری‌ام حاج ملاابوالحسن (مجتهد دوره قاجار) می‌نویسند و املاک و مزرعه‌هایی را وقف خرج سالانه آن می‌کنند. آن عزاداری پشت در پشت (با شرایطی) تا امروز برقرار است و خاندان ملامحمدی در دو موقوفه حاجی ابوطالبی و حاجی جباری، محرم را روضه‌خوانی دارند و فرزندان حاجی ابوطالب، کلیددار آن تکیه بزرگ هستند. حاجی ابوطالب وقتی از دنیا می‌رود، پیکرش همراه قافله‌ای به کر بلا برده شده، پایین پای مقبره حبیب بن مظاهر دفن می‌گردد. چرا که او و اجدادش بر این باور بودند که از نسل حضرت حبیب بن مظاهر (ع) هستند. پدرم در اوایل دهه چهل شمسی، سنگ قبر حاجی ابوطالب را در کنار صریح جناب حبیب در کر بلا، رؤیت کرده بود (امروزه اثری از آن سنگ نوشته نیست). من اگر چه این سال‌ها مثل دوران نوجوانی و جوانی‌ام، توفیق حضور در تکیه را ندارم، اما همیشه با لباس مشکی عزای بر تن، خودم را در سرای باصفای آن می‌بینم و در کنار پدر و پدرزنگ‌ها، پای منبرهای عزاداری می‌نشینم. کاش همیشه حسینی باشیم و حسینی بمانیم.»

بازیکن فوتبال در مجلس حسینی

سیامک شادکام، خبرنگار در استوری اینستاگرامش، ویدیویی از حضور روزبه چشمی، مدافع تیم استقلال و بازیکن تیم ملی در مراسم عزاداری محرم منتشر کرده و نوشت: «روزبه چشمی دو ساعت اومده پایین شهر داره زیر آفتاب سبینه می‌زنه کنار بچه‌ها. این جا همون جاییه که بدخواهان مجلس امام حسین (ع) نمی‌خوانند ببینند.»

نقل قول

محمدرضا معجونی
 نقال و پرده‌خوان

هنری که رنگ مذهب می‌گیرد؛ ماندگار می‌شود

در تمام جوامع، هنر وقتی رنگ و بسوی مذهب می‌گیرد ماندگار می‌شود. در چنین روندی هنر با آداب مذهبی تلفیق می‌شود و در ادامه جزئی از زندگی و اخلاق مذهبی مردم خواهد شد. امکان ندارد جایی از تعزیه بگویید و کسی نداند چیست. اغلب مردم لاقابل یک بار تعزیه دیده‌اند یا راجع به آن شنیده‌اند. وقتی هنر با دین آمیخته می‌شود، این دو مقوله به‌طور توأمان به هم گمک می‌کنند. در چنین حالتی هنر برای ابلاغ رسالت دین قدم بلندی برمی‌دارد.

بخشی از صحبت‌های این هنرمند با اینا

یادداشت

عکاسی هنر نیست

سعیدفلاح‌فر
 پژوهشگر هنر

«به نظر نمی‌رسد کاری که حافظ در دیوان غزلیاتش کرده، ارزش چندانی داشته باشد. چرا؟! چون آنچه در این غزلیات آمده، همه با کلمات و آیین نگارشی درست شده‌اند که عیناً خارج از دیوان و در کتاب‌های لغت و گفتار مردم و... هم وجود دارد. همان‌طور که همه موسیقی‌های جهان از تعدادی ریتم و نت مشابه و تکراری تشکیل شده‌اند.» (۱)

«عکاسی» در مقایسه با هنرهایی مثل «نمایش»، «نقاشی» و... هنوز جوان محسوب می‌شود. همچنین پیچیدگی ابزارهای عکاسی نسبت به ابزارهای ساده‌ای مثل قلم‌مو و بوم و... ذهنیت متفاوتی برای مخاطب ایجاد می‌کند. علاوه بر آزادی‌هایی در ابدا نهایی اثر، تکثیرپذیری هم مشخصه دیگری از عکاسی است که در شکل‌های قدیم هنر وجود نداشتند. حتی «فتون هنری چاپ» هم با این امکان عکاسی برابری نمی‌کند. در نتیجه این سؤال را به کرات شنیده‌ایم که: «آیا عکس و عکاسی هنر است؟» عمدتاً هم با این استدلال ساده رو به روی می‌شویم که «عکاسی عملیات ساده‌ای است و به ثبت آن چیزی می‌پردازد که وجود دارد. بنابراین حائز صفت خلقت که لازمه امر هنری است، نخواهد بود. عکس‌ها و عکاس‌ها چیزی را نشان می‌دهند که برای دیگران هم از پیش وجود دارد.»

برای درک بهتر موضوع شاید بهتر باشد محوریت ابزار را از دایره ارزش‌گذاری‌های هنر خارج کنیم. اگرچه در موضوع اقتصاد و ارزش‌های مالی، مواد و تکنیک و ابزارهای مورد استفاده در خلق یک نقاشی، نقش مؤثری دارند اما این تأثیر در ارزش‌های هنری به حداقل میزان، حتی صفر، می‌رسد. ارزش اقتصادی نقاشی‌های رنگ روغن یا نقاشی‌های آبرنگ، در بازارهای هنر یکی نیست اما تفاوت جنس قلم‌مو یا قیمت بوم و مقوا و... نقش چندانی در تحلیل‌های هنری و محتوایی آنها ندارد. این تفاوت قیمت در مورد آثار عکاسی هم صدق می‌کند اما الزاماً در ماهیت اثر خالتی ندارد. بنابراین بهتر است در موضوع عکاسی هم مقهور توانایی‌های ابزاری عکس نباشیم و در مباحث هنری بیشتر به رابطه هنرمند با نتیجه نهایی اثر بپردازیم. با این توجه که سهولت فنی عکاسی در مقابل دشواری اجرای نقاشی را هم باید در همین محوریت ابزاری جای داد. دشواری‌ها و مهارت‌های اجرایی را نباید معادل هنر فرض کرد. حداقل در «هنر معاصر» تسلط بر فنون اجرایی اگر لازم باشد، کافی تعیین‌کننده نیست. از همین منظر تعاریف متنوعی برای «هنر» پیش می‌آید. اما «هنر» با هر معنا و تعریفی که به کار گرفته شود برای پاسخ این پرسش، به عنوان مفهومی مشترک، کافی است. بدون لزوم استفاده از گفتارهای پیچیده فلسفی، «عکاسی» یک مهارت فنی است و «هنر عکاسی» یک شاخه حائز اهمیت در هنر. همان‌طور که «نقاشی» یک فن و مهارت اجرایی است و «هنر نقاشی» هم یکی از شیوه‌های جذاب هنری. مگر اینکه تصور کنیم شناخت‌ها، واکنش‌ها، ادراکات و انتخاب‌های عکاس هیچ نوع نقش انسانی در تولید و ثبت عکس ندارند و «دوربین عکاسی به مرحله‌ای از فناوری و احساسات شخصی و هوش و... رسیده که می‌تواند صبح یک روز جمعه، به تنهایی از کم‌لوازم خارج شده، چند ساعتی عکاسی کند و شب نتیجه کار را در اختیار عکاس بگذارد.» (۱)

عکس نوشت

نکته

آزاده جهان‌احمدی
 منتقد ادبی

معرفی کتاب «حسین علی»

ذکر برنی رفتن سر مبارک آن جناب

کتاب «حسین علی، درود خداوند بر او»، اثر محمدحسین مهدوی مؤید مقتلی معاصر است که با استناد به مراجع معتبر با ویژگی‌های منحصر به فرد به بیان واقعه عاشورا در قالب نظم و نثر می‌پردازد. مؤید در کتاب «حسین علی» در قالب ۱۲۸ فصل کوتاه به روایت واقعه عاشورا پرداخته است. کتاب از حرکت امام از مدینه آغاز می‌شود و با شهادت حضرت ابعبدالله الحسین (ع) به پایان می‌رسد.

این اثر در مقایسه با کتاب‌های دیگر در این زمینه دارای ویژگی‌های منحصر به فرد زیادی است.

اولین نکته مهم که برای مخاطب بیش از هر مسأله دیگری نمود می‌یابد، نثر و زبان انتخابی نویسنده است که این اثر را از این لحاظ به شدت متفاوت و خواندنی کرده است.

این نوشتار مقتلی است که به زبان فارسی سره نوشته شده، از این رو مخاطب با زبانی اصل روبه‌رو است که تهی از کلمات بیگانه است. نثر کتاب بسیار شاعرانه و به شعر نزدیک است و مؤلف در گفتار شاعرانه و به شیوه خویش به صحبت با امام حسین (ع) و شرح واقعه می‌پردازد. در این مقتل کمتر از لغات عربی استفاده شده است و جایگزین‌های مناسب برای لغات و عبارات عربی در نظر گرفته شده و ترجمه‌ای جدید از احادیث و روایات ارائه شده است. مثلاً حسین علی - درود خدا بر او باد جایگزین حسین بن علی (ع) شده است.

در بعضی از فصل‌های این کتاب شعرهایی در زبانی سالار شهیدان و یارانانش آورده شده است.

نثر کتاب برای ذهن خواننده ایرانی معاصر که الفت چندانی با مطالعه و متن‌های ادبی ندارد تکیه است. اما این سنگینی کل اثر را به سبب دست‌انداز دچار نساخته است. به بیان دیگر متن با اینکه نثری فاخر دارد اما روان است. به نظر می‌رسد که اگر خواننده‌ای در مطالعه این اثر با سختی در ابتدای متن مواجه شد باید به خودش فرصت بدهد تا ذهن با متن انس بگیرد؛ بعد از این شیرینی نثر به همراه محتوای کتاب از پس پرده‌ها رخ عیان می‌کند.

نویسنده در کتاب حسین علی بر گفتار اولیا و روایان و محدثان تا تاریخ نگاران و... استناد کرده است که مراجع معتبر محسوب می‌شوند، قرآن مجید، سخن پیشوایان معصوم، بصائرالدرجات الکبری (محمدحسین الصفار)، نقل علی مهزیار اهوازی (رجال طوسی)، محمدبن احمدبن عجلی کوفی، طبقات ابن سعد، تاریخ طبری، بحارالانوار، اختیار معرفة الرجال الکشی، فرائدالمسملین، مفاتیح الجنان، شرح نهج‌البلاغه، اخبار الطوال و ده‌ها کتاب روایت و حدیث و اخبار و تاریخ و مقتل نوشته اهل تسنن و شیعیان عالم، برخی از این مراجع هستند.

حسین علی مقتل است نه کتاب استدلال بر علم و اختیار و عصمت امام علیه‌السلام. اما با این حال نویسنده مباحثی کلیمی از این دست را درهم پیچیده و در ادبیاتی فاخر عرضه کرده است.

پس در واقع آن چنان که نویسنده خود ذکر کرده است همین دو وجهی که اشاره کردم یعنی نگارش به زبان فارسی و استواری مطالب بر پایه‌ها و ستون‌های پژوهشی این اثر را خاص و در عین حال خواندنی کرده است. کتابی که به قدر قوتش دیده نشده است.

- [۱]- **انساب الاشراف، جلد ۳، صفحه ۱۶۷.**
- [۲]- **ترجمه الامام الحسین و مقتله، صفحه ۸۱.**

آیین مشعل گردانی نجفی‌ها و کربلایی‌های مقیم تهران در محله عراقی‌ها واقع در دولت آباد شهری برگزار شد. مشعل‌های حمل شده در این مراسم نمادی از مشعل‌هایی هستند که خیمه گاه ابعبدالله الحسین (ع) را در ظهر عاشورا به آتش کشیدند.

عکس: مهر